

VIRÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK

VIRÁG PROLETÁRIAI EGYESÜLETÉK

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVI. évfolyam 4719. sz.

Kedd, 1960. május 10.

4 oldal, 20 bani

Ünnepi gyűlések a győzelem napja és Románia állami függetlensége kikiáltásának évfordulója tiszteletére

Hétfőn több aradi üzemben tartottak ünnepi gyűlést május 9. a fasiszmus felett aratott győzelem 15. évfordulója és Románia állami függetlensége kikiáltásának évfordulója alkalmából.

A December 30 gyárban

Az első műszak munkájának befejezése után ünnepi gyűlést tartott a gyár klubjának nagyszobájában, ahol Hurnuz Vasile bukaresti egyetemi előadó tanár ismertette a két évforduló történelmi jelentőségét. Május 9-én népünk történelmének két jelentős eseményét ünnepeljük — mondotta — Románia állami függetlensége kikiáltásának évfordulóját és a német fasiszmus felett aratott győzelem napját. A dicsőséges szovjet hadseregnek a német fasiszmus felett aratott győzeleméhez hozzájárult népünk is. Az előadó ezután történelmi visszapillantást vetett az 1877—78 évi függetlenségi harcokra, amelyeknek eredményeként Románia kivívta állami függetlenségét.

A továbbiakban a szónok rámutatott arra, hogy népünk igazi és teljes nemzeti függetlenségét akkor nyerte el, amikor a szovjet hadsereg győzelemmel megteremtette a lehetőséget, hogy a párt vezetésével megdöntse a fasiszta diktatúrát és kezébe vegye sorsának irányítását.

A továbbiakban ismertette a Szovjetunió német fasiszmus felett aratott győzelmének történelmi jelentőségét, kihatását. Rámutatott a Szovjetunió békepolitikájának rendkívüli eredményeire. Beszélt Hruscsov elvtársnak a múlt év szeptemberében az ENSZ közgyűlése előtt elmondott világ-történelmi jelentőségű beszédéről, a Szovjetunió többi javaslatáról, amelyek mind a nemzetközi feszültség enyhülését célozzák, amelyekre a világ minden békészerető embere bizalommal tekint.

A Dimitrov gyárban

Hétfőn délután, amikor az első műszak a munkát befejezte, a dolgozók összegyűltek, hogy meghallgassák Munteanu Gheorghe elvtárs előadását május 9. Románia állami függetlensége kikiáltásának és a német fasiszmus felett aratott győzelemnek tiszteletére.

Miután az előadó ismertette a két évforduló jelentőségét, kidomborította azt a tényt, hogy a román-orosz fegyverbarátság az 1877—1878 évi függetlenségi harc tüzeiben edződött és még erősebb tette a két szomszédos nép százados barátságát. Rámutatott arra, hogy a kizsákmányoló osztályok elárulták az országot, amelynek gazdaságát kiszolgáltatták a nyugati tőke érdekeinek. Csak a párt vezette mun-

kasztyál harcának eredményeként vihathatja ki a nép az ország igazi függetlenségét, amely 1944 augusztus 23 után következett be, amikor a nép saját kezébe vette az ország irányítását.

Beszélt a szónok a Szovjetunió világgraszió győzelméről a német fasiszmus felett és hangsúlyozta, hogy a szovjet hadsereg teljesítette történelmi hivatását, szétzúzta a hitlerizmust és megmentette az egész emberiséget a fasiszta rabságtól.

A Vörös Trió gyárban

Az itt megtartott ünnepi gyűlésen Mitroiu Paul elvtárs emlékeztetett meg a két évfordulóról.

Előadásának bevezető részében a győzelem napjáról, valamint Románia állami függetlensége kikiáltásának évfordulójáról és az ezzel kapcsolatos eseményekről emlékeztetett meg. A továbbiakban arról beszélt, hogy a felszabadító szovjet hadsereg győzelmes offenzívája teremtette lehetőségek körülményei között a párt vezetését és szervezte hazafias erőket.

fegyverrel a kézben megdöntötték a fasiszta diktatúrát. A párt hívó szavára hadseregünk a hitlerista Németország ellen fordította fegyverét. Tizenöt román hadosztály harcolt a dicsőséges szovjet hadsereg oldalán, hogy kiverjék az ország területéről a hitlerista megszállókat és felszabadítsák hazánkat.

A szónok ismertette a Szovjetunió az általános és teljes leszerelésre vonatkozó javaslatát, melyek a béke megteremtését célozzák, majd rámutatott arra, hogy a győzelem napját ma olyan körülmények között ünnepeljük, amikor rövidesen sor kerül a négy hatalom kormányfőinek párizsi értekezletére. A népek remélik, hogy a nagyhatalmak képviselői mindent elkövetnek az általános és teljes leszerelés kérdésének megoldására, a Németországgal történő békeszerződés megkötésére, valamint Nyugat-Berlin helyzetének normalizálására.

Hasonló gyűlések voltak városunk más üzemében is.

Pártunk III. kongresszusa tiszteletére Sikerek, melyekről beszélni kell

A November 7-ig központi javító műhelyekben is a III. pártkongresszus múltó köszöntésére készülnek. Hetekkel ezelőtt itt is értékes felajánlások hangzottak el a most már az eredmények beszélnek ékezőlőn a dolgozók lelkes munkájáról.

A központi javító műhelyben dolgozók vállalták, hogy az előirányzott javításokon felelősen dolgozzák az általuk patronált Gáj-buszák Parlián

kollektív gazdaság egyik gátját. Ezt a munkát már el is végezték. Ezen kívül röviden a következő megvalósításokat érték el.

Frikós présgépet készítettek hulladékanyagokból s ezzel jelentősen növekszik a munka termelékenysége bizonyos alkatrészek készítésénél. Megjavították az egyes számú kazánt. Ennél a munkánál különösen Marinkovits László

Jó eredmények

A Konfekciós gyár dolgozói is a III. pártkongresszus múltó fogadására készülnek. Erről tanuszkodnak a megtakarítások terén elért eredmények is. A női félkabát szabáson például márciusban 16.280 lejt takarítottak meg. A férfienemű osztályban május 1-ig közel 13.000 méter köpperszalagot és cernát, az 1-es számú osztályon pedig 5.100 lejt értékű különböző anyagot takarítottak meg. A szabáson csupán áprilisban mintegy 19.000 lejt értékű anyagot takarítottak meg.

Az eredmény annak tulajdonítható, hogy a munkások szocialista versenyben dolgoznak. Kilmász Etelka például rendszeresen 10 százalékkal teljesíti túl előirányzatát és kiváló minőségű munkát végez. Senan Gheorghe teljesítménye 133 százalék, a minőséget pedig 4 százalékkal javította a múlt hónapban. Mihai Florica szintén rendszeresen 133 százalékkal teljesíti előirányzatát, a minőség pedig 99 százalékos. Az élenjárók közé tartoznak az népszerűségnek örvendőek a vállalatnál Bogdan Margit, Mátyus Béla, Horváth Bálint és sokan mások.

Szekerka Lya,
levelező

Kiss János kommunista, a Precizia órágyár mestere nagy gondot fordít a fiatalok szakmai képzésére. Képfőké: Kiss elvtárs Oláh Ionának, a gyár fiatal dolgozójának az óraszerkezeti összeállításáról magyaráz.

Megkoszorúzták a szovjet és román hősök emlékműveit

Az újaradi szovjet hősök emlékművénél

Városunk dolgozói tegnap a kora délelőtti órákban a néptanács épülete előtt gyülekeztek, hogy onnan hosszú, tömött sorokban elinduljanak a Pomenirea temető felé, valamint a Sztálin-téri és az újaradi szovjet hősök emlékművéhez elhelyezni a hálát és emlékezés virágait.

A Pomenirea temetőben

A Pomenirea temető bejáratától jobb- és balé felől a román és szovjet hősök emlékműve áll. Mindkét emlékmű előtt ifjúságok álltak dísz-örseget tegnap. A hősök sírjára sok-sok virág került, a hitleri fasiszmus felett aratott győzelem 15. évfordulóján.

Tíz óra felé járt az idő, amikor a koszorúkat vívók megérkeztek és a két emlékművet közre véve felsorakoztak. Az előnként elfoglalta helyét. Miután az RNK és a Szovjetunió állami himnuszainak utolsó akkordjai is elhangzottak, Crudu Valentin elvtárs mondott ünnepi beszédet.

Elmondotta, hogy világszerte ma ünneplik a hitler-fasiszmus felett aratott győzelemnek 15. évfordulóját. Immár másfél évtizede annak, hogy hősi harcok eredményeként a szovjet hadsereg megszabadította az emberiséget a hitlerizmustól. A

szovjet emberek millióinak vitték el a hőn öhajtott szabadságot. A vörös katonák mellett ott harcoltak hazánk fiai is, akik öntelődő bátorsággal küzdöttek a fasiszmus megsemmisítéséért. A frontra elsőként a kommunista jelentkezők. De hősi küzdelmet folytatott a hátszág lakossága is, mely minden erejével a front támogatására, a harcok segítségére törekedett.

A beszéd befejeztével Tamás Ferenc elvtárs, a Városi Néptanács végrehajtó bizottsága alelnökének javaslatára az egybegyűltek egy percnél csenddel rótták le kegyeletüket azok iránt, akik életüket áldozták hazánk felszabadításáért. Majd a munkások, értelmiségiek, diákok, a gyárak, vállalatok, termelő szövetkezetek, iskolák kiüldöttek a kegyelet virágjaival borították el mindkét emlékmű talapzatát.

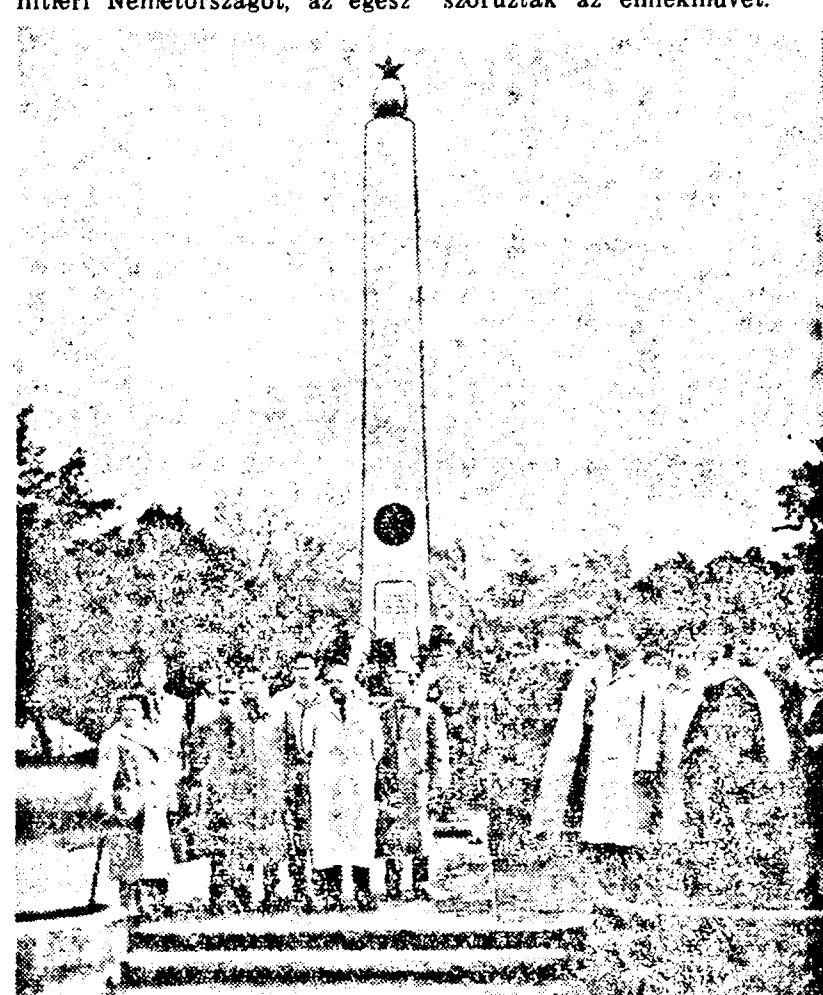
A Sztálin-téri emlékműnél

A December 30 gyár, a November 7, a Vörös Trió, a Do-hánygyár, a Városi Néptanács, az Állami Színház sok-sok küldötte a hegyaljai villamos megállónál lévő szovjet hősök emlékműve felé indult. Az emlékmű körül vörös nyakkendő s pionirok álltak díszörseget. A virágot elhelyező dolgozók, a díszörse tagjai a 15 évvel ezelőtti harcokban elesett hősök emlékének adóztak.

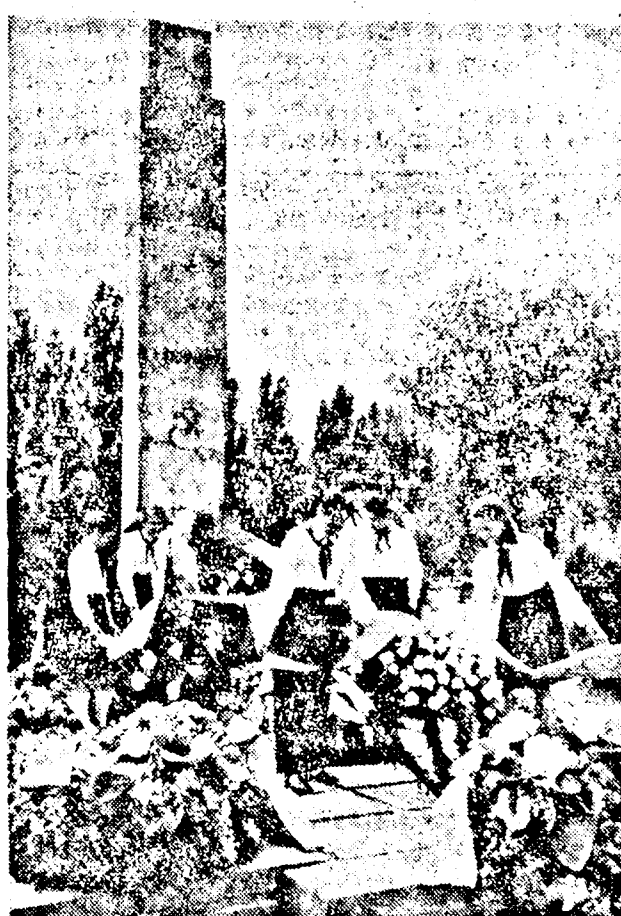
Duma Gheorghe elvtárs, a Városi Néptanács végrehajtó

bizottságának alelnöke megnyitotta a koszorúzási ünnepséget, majd Moraru Iordache elvtárs, ünnepi beszédében emlékeztetett meg a győzelem napjáról. Elmondotta, hogy a szovjet hadsereg, miután országának határára tula üzte az ellenséget, tovább folytatta a harcot a fasiszmus végleges szétzúzásáért. 1945 május elején a berlini csatákban sikerült is döntő csapást mérni a hitlerista megszállókra. A továbbiakban megemlítette, hogy a hő szovjet katonák mellett ott harcoltak a román katonák is a végső győzelem kivívásáért.

Az ünnepi beszéd elhangzása után a gyászinduló ünnepélyes akkordjai mellett elhelyezték az emlékmű talapzatára a koszorúkat.

Városunk dolgozói virágkoszorúkat helyeznek el a hősök emlékműveinél. Felső képfőké: a Sztálin-téren, az alsó kettő a Pomenirea temetőben készült.

Útinapló a Bolgár Népköztársaságból II.

ÚTBAN SZÓFIA FELE

A Balkán-hegység szinte mérhetetlen pontosságig húzódik végig Bulgária közepén. Kétezer méter és meghaladó csúcsai, féltrecsúszott vastag hósapkái a fejükön merészen, erejükben bízó legények módjára szinte virtuoskodva, kihívóan merednek a csillagos égre.

Késő éjszaka volt, amikor vonatunk megkezdte a kapaszkodást a hegyek között. A hold, az éjszakai vándorok ősi segítőtársa, ezúttal sem hagyott cserben s sápadt fény sugarával hangtalanul tépte szét a sötétség vastag, puha bársonyát. Így talán még szebb, még légtöbbször volt a táj.

A hegyvonulatot félre folyók szabdalják külön darabokra s a folyók mentén épített utat az emberi akarat és hozzáértés a vasút és az országúti járművek számára. Először a Tundza folyó szeszélyes kanyargását követjük. Az alagutak és a merész kanyarok tömkelegében mintha csak bujdoskát látnánk a vonatunk, hol itt, hol ott bukkann elő a szerelvény.

A fényesen kivilágított állomások már néptelenek, csupán néhány utas, meg a szolgálatot teljesítő vasutasok állnak a permonon. Ha vonatunk vízet vesz, vagy néhány percnél pihenőt tart, kintből behallatszik az erdővel tarkított hegyek éjszakai neszezése. Ha közel állunk a folyóhoz, jól kivehetjük feleselő hajlalka zugását. De a hangok mellett hamarosan másik érdekesség vonja magá-

ra minden ébren utazó, szemlélő turista figyelmét. Itt fent aránylag hűvös a levegő, de egy-egy merészebb kanyar után, ha vonatunk a déli lejtők felé halad, meleg, illatérhes szél árad be a kocsiokba.

A Balkán-hegység nemcsak vízválasztó, de egyben az éghajlat fontos szabályozója is Bulgáriában. A déli részeken a meleg Földközi-tengeri éghajlat az uralkodó, míg északra gyakoriak a csikorgó hideg telek. Itt az idő még nyáron sem szelídül annyira melegé és barátságossá, mint alig tíz és egy néhány kilométerrel délebbre.

De idefenn élvezni vagyunk mind a két áramlatnak. Itt keveredik össze az illatos déli szél a még mindig hószagot, hideget lehelő északi szél. S az éjszaka és a légáramlatok küzdelme önkéntelenül is arra készteti az embert, hogy ismét néhány futó pillantást vessen a multra. Hiszen Bulgária évezredek történelme nagy küzdelmekből, a különböző népi hullámok összecsapásából, a hódító, elnyomók elleni küzdelmeiből áll.

Ezek a hegyek emlékeznek még az őslakó trákokra s az őket legelőző rómaiakra. A szilvák meglepetése után ezen a völgyön vonultak végig a tatárok, majd a törökök s tartották hosszú évszázadokon át igá-

jukban a bolgár népet. Minden szikladarabhoz, minden rög-höz történelmi tapad s minden talpalatnyi hely könyvekre való történetet tudna mesélni az itt élő nép dicső küzdelméről.

Északra először a híres Szepkaszorost hagyjuk magunk mögött, majd Plevna marad el. Mindmégannyi történelmi hely, ahol a bolgár katonák az orosz hadakkal és a román hadsereggel vívott harcok a közös ellenség, az elnyomó törökök ellen. Mindenütt emlékmű öröklött meg a közös harcban elesettek dicsőségét. S a hálás utókora a hazát és a szabadságot életük feláldozásával megvédte hősközhöz méltóan munkálkodik ma a haza és a népek barátságának üdvén.

Egy forduló után jobbra, minden eddigimel is erősebb illathoz hoz a szél. A Vlaszovgrádnál és Levskiigrádnál kezdődő híres rózsatermő vidék északi határán haladunk át. Még a korábban nyíló rózsafajtákat sem láthatjuk, mert az éjszaka és a távolság elzárja a szemünk elől a tájat, de a vendégszerető vidék a pajkos szél szárnyán mégis elküldi ajándékát, az örökre emlékeztető, jellegzetes bulgár rózsallatot. Innen, erről a vidékről kerül ki Bulgária egyik valutájának, a

ismeret megmentette a fasiszta rabságtól. 1945 május elején már Ber-linben folytát a harcok és május 9-én a legyőzött hitler-fasiszták feltétel nélkül letették a fegyvert.

A hősök vére tehát nem folyt hiába, s nem hiába áldozták életüket olyanok, mint Matro-szov, Szmirnov és sokezer hő szovjet fiatal, közöttük azok a hősök, akiket itt temettek el Aradon. Ezeknek és a háború sokezer hőse emlékének adó-zunk ma, a győzelem 15. évfor-dulóján.

Bezeráu elvtárs beszéde után az egybegyűltek egy percnél néma csönddel adóztak a hő-sök emlékének, majd megko-szorúzták az emlékművet.

Városunk dolgozói virágkoszorúkat helyeznek el a hősök emlékműveinél. Felső képfőké: a Sztálin-téren, az alsó kettő a Pomenirea temetőben készült.

rózsajalnak mintegy hatvan százaléka. Mi megegyezően találkoztunk ezzel az illattal, de már mesterséges körülmények között, az ültetvényben, apró üvegekbe zárva, mint rózsajal-esszenciával.

Már hajnalodott, amikor a Balkán-hegység jó felét magunk mögött hagytuk. A vadul száguldo hegyipatakokat mindenütt karcsú, merészen levő hídak szelik át. A vasútnál is merészebben kanyargó betonozott országúton megindult a forgalom. A gépkocsik reflektorai egyre inkább veszítenek fényükből s lassan teljesen be-íelővadnak az erősödő nappali világosságba.

Vonatunk bolgár mozdonyra, mintha csak éreznék, hogy hazafelé tart, megkésztetett erővel száguldo a főváros, Szófia felé. Szinte észre sem vesszük az idő múlását, hiszen a ránkökö-szöntött nappalban még több a látnivaló, még több az újdonság.

Szófia először a most épülő külvárosával köszönti az érkezőket. A többszemeletes, elkészült és még csak félig kész épületekben zselészeket lenget a szél. Némán áll a nagy északra-vátor s nem járnak tehékket sem a daruk, sem a gépkocsik. Mindenütt ünnepi a hangulat s e nagy ünnepi díszbe robotgott be vonatunk az ilyenkor is népes szófia pályaudvarra május elsőjének róza reggelén.

Péterfi Árpád

